

# CDV in gesprek met Emin Erdurcan

Door B. Wessels

Vanwege rellen en slechte studiemogelijkheden, kwam Emin Erdurcan (1955) in 1977 aan in Nederland. Hij sprak geen woord Nederlands. Zijn eerste nacht was de oudejaarsnacht. Hij schrok van de vuurwerkbommen en vuurpijlen die onder zijn raam gierden. Erdurcan kende dit Hollandse gebruik niet en dacht dat hij in een oorlog was beland. Hij begon aan een studie aan de Technische Universiteit Delft en oefende intensief op de Nederlandse taal. Hij richtte een ingenieursvereniging op, werd onderwijscoördinator en opleidingsconsulent bij een Regionaal Opleidingen Centrum (ROC).

Het verhaal van een Turk die met succes zijn weg gevonden heeft op de Nederlandse arbeidsmarkt. Aan het woord is Emin Erdurcan, directeur van Bruynzeel Keukens in Voorburg.

'Ik kom uit een dorp, in Centraal Turkije met niet meer dan 35 huizen,' vertelt Erdurcan. 'Mijn vader is boer, een geletterde wel te verstaan, maar studeren is voor mensen uit dit soort dorpen uniek. Uit een soort idealisme stimuleren docenten jongens als ik, zodat niet alleen mensen uit de stad, maar ook uit kleine dorpen en afgelegen gebieden goede opleidingen krijgen.' Studeren stond – en staat nog steeds – hoog aangeschreven bij de (platte-lands)bevolking van Turkije.

Erdurcan ging technische bedrijfskunde studeren. Het ging Emin Erdurcan voor de wind. Door stages en banen werkte Erdurcan als ploegenchef, planningschef en productiemanager. Op een gegeven moment had hij twee banen en daarmee genoeg geld om te trouwen.

#### **Trouwen uit 'gezond verstand'**

'Daar was niks romantisch aan hoor,' vertelt Erdurcan. 'Om de traditie in ere te houden, is het gebruikelijk dat de ouders van de bruidegom de ouders van de bruid goedkeuring vragen. Maar mijn ouders woonden veel te ver weg, ik kon het net zo goed zelf vragen. Die goedkeuring moet je trouwens niet te zwaar opvatten, trouwen zouden we toch wel.'

Erdurcan en zijn vrouw waren niet verliefd op elkaar, maar gebruikten naar eigen zeggen 'gewoon gezond verstand'. Hij wilde een vrouw die verpleegster of onderwijzeres was, want dat zou betekenen dat ze een harde werker is. Na een maand kreeg het jonge stel tóch goedkeuring om te trouwen. En ook al was misschien in het begin de liefde er niet, die is er nu in elk geval wel, verzekert Erdurcan.

#### **Naar Delft vertrokken**

'Het was onrustig in Turkije, extreem linkse, extreem rechtse, anti-Amerikaanse en anti-liberale partijen manifesteerden zich. In de ogen van 'linksen' was ik fout, want ik was een productiewerker en stond in dienst van het kapitalisme. Met zulke organisaties liet ik me niet in. Ik was geen sympathisant van socialisme, communisme of nationalisme. Eerder een liberaal sociaal-democraat. In die tijd werden per dag meerdere mensen doodgeschoten.'

Nadat Emin in elkaar was geslagen, werd hij afgeschermd door docenten en maakte hij zijn examens op geheime plaatsen. Er waren verschillende redenen voor Emin om naar het buitenland te willen. Hij was het geweld in Turkije beu, wilde verder studeren, iets wat in Turkije moeilijk is vanwege het kleine aantal universiteiten en *last but not least* wilde hij graag zijn horizon verbreden. Dus vertrok Emin naar Nederland, zijn -ondertussen zwangere-vrouw achterlatend. Aan de Technische Universiteit in Delft, studeerde hij eerst bedrijfskunde, maar al gauw industriële vormgeving, omdat dat beter aansloot bij zijn Turkse studie.

#### **Onderwijs is conservatief**

Drie jaar studeerde Emin hard, maakte zich de Nederlandse taal eigen en toen waren de centen op. 'Het leek mij het beste om te stoppen met de studie, hoe erg ik dat ook vond', vertelt Erdurcan. 'Mijn vrouw zou overkomen, zodat zij kennis kon maken met Nederland en dan zouden we weer teruggaan naar Turkije. Het is dus anders gelopen...' In zijn studententijd had Erdurcan allerlei mensen leren kennen, onder andere richtte hij met

Turkse medestudenten aan de TU Delft een ingenieursclub op. Erdurcan: 'We wisten: zonder participatie geen integratie en we wilden elkaar in deze en andere dingen ondersteunen.' Ook praatte Emin met zoveel mogelijk mensen, om het Nederlands maar onder de knie te krijgen. De brede maatschappelijke belangstelling van Erdurcan, ook in een vreemd land, leverde hem veel contacten op, onder andere bij het CNV.

Een bevriende gastarbeider leende Erdurcan geld voor de overtocht van zijn

studie had hij afgebroken en doordat zijn vrouw en zoon er waren, volstond zijn studentenkamer niet meer. Via zijn connecties met de onderwijsinspectie van de gemeente Den Haag, werd hij gevraagd om -met zijn wiskundige achtergrond-wiskunde te geven aan een school aan de Haagse Leyweg. Al gauw klom hij op toch onderwijscoördinator, ontwikkelde leerplannen voor Turks als keuzevak, schreef zelfs schoolboeken en is werkzaam geweest als opleidingsconsulent bij een Regionaal Opleidingen Centrum (ROC). Erdurcan: 'Maar mijn hart lag toch meer

Emin Erdurcan



'Je moet toch geen vergunning krijgen op basis van je afkomst? Daar help je de ondernemers zelf ook niet mee'

vrouw. 'Toen mijn vrouw in 1982 naar Nederland kwam,' vertelt Erdurcan, 'gingen we op bezoek bij allerlei kennissen. Eén van die mensen, werkzaam bij de gemeente Waddinxveen, zei voor de grap tegen mijn vrouw dat ze in Waddinxveen wel een lerares cultureel onderwijs konden gebruiken. Zij is op dat aanbod ingegaan.'

Erdurcans leven veranderde drastisch, zijn

bij productiewerk, ik vond het onderwijs conservatief. Ik heb genoten van de leerlingen en het lesgeven, maar het zat mij dwars dat veranderingen zo'n lange weg en zoveel tijd nodig hadden. Ik verlangde weer naar het bedrijfsleven, naar de snelle resultaten in de productie. Met contacten uit de ingenieursgroep zijn we Turkse bedrijven gaan ondersteunen die hun producten in Nederland wilden afzetten. Tot nu toe is dit een hele succesvolle *business*.'

Ondertussen zat zoonlief op de crèche, hadden Erdurcan en zijn vrouw beide werk en, ondanks de plannen om terug te keren, was de familie Erdurcan al redelijk aan het inburgeren.

### **Geld verdienen moet niet het doel zijn**

In Bergen op Zoom was Emin Erdurcan algemeen directeur bij een groot project, waar hij van alles deed en regelde. Via de wereld van de bouw maakte hij kennis met Bruynzeel. 'Ik wist niet dat keukens zo ingewikkeld waren,' verzucht Erdurcan, 'ik was een complete analfabeet wat keukens betreft.' Hij werkte een tijdje als vertegenwoordiger aan een project om een markt voor Bruynzeel-keukens aan te boren in Turkije. Zijn vele kennissen in Nederland kochten echter allemaal keukens via hem en hij vond dat hij een showroom nodig had. Bruynzeel wilde één van haar filialen afstoten en zo werd Erdurcan de nieuwe directeur van Bruynzeel Keukens in Voorburg. 'Het valt me op dat zakenmensen alleen maar aan geld denken, zo snel mogelijk rijk willen worden. Dat kan toch niet! De productie heeft liefde nodig, daar moet je van genieten! Geld verdienen is een gevolg van de productie, maar moet niet het doel worden. Onze kinderen, de generatie na ons, is in vele opzichten veel beter af dan wij', zegt Erdurcan 'zij zijn veel beter thuis in de Nederlandse taal en cultuur. Al vind ik het belangrijk dat wij de jonge generatie een basis geven en ons zichtbaar maken voor hen. Ik ben dat ook aan mijn opleiding en brede maatschappelijk belangstelling verplicht. Neem je verantwoordelijkheid.'

### **Positieve discriminatie is onverstandig**

In Den Haag is een Turkse ondernemersvereniging opgericht, waarvan Erdurcan de voorzitter ('kartrekker' noemt hij het zelf) is. 'Wij willen gezonde bedrijven verder helpen. Jonge ondernemingen die rond de twee jaar bestaan, mogen aspirant-lid worden. We willen de bedrijven verder helpen, professionaliseren en de gelijkheid bijbrengen. Zodat de bedrijven misschien wel langer dan één generatie meegaan. Wat je ziet is, dat er in één straat twee Turkse bakkers en drie Turkse slaggers zitten. Dat is dom! Die bedrijven concurreren elkaar. Die winkels bij elkaar, is een gevolg van een soort positief discriminatiebeleid van de plaatselijke overheid. We hebben al diverse gesprekken gevoerd met de gemeente, omdat we tegen dit beleid zijn. Het is niet verstandig om iedereen maar een vergunning te geven of te gedogen. Je moet toch geen vergunning krijgen op basis van je afkomst? Daar help je de ondernemers zelf ook niet mee.' Erdurcan vindt dat de gemeente teveel denkt in termen van 'wij Nederlanders' en 'jullie allochtonen': 'Je bent toch niet alleen de wethouder van autochtonen? Na dertig jaar mogen we echt wel een keer over 'wij' spreken!'

De ondernemersvereniging begon als een soort club van 22 ondernemers die gezamenlijk Turkse collega-ondernemers wilden ondersteunen. Door de grote steun van de Kamer van Koophandel, werd de club een ondernemersvereniging en werd Emin Erdurcan de 'kartrekker'. De vereniging telt nu zo'n 200 leden, allen ondernemers van gezonde bedrijven in de regio

Haaglanden. Gemiddeld telt elk bedrijf 6 à 7 werknemers en vallen er in totaal 1665 mensen (overwegend van Turkse afkomst) onder de 'hoede' van de ondernemersvereniging.

mijn contacten en kennissen hebben me heel vaak een eind op weg geholpen. Op de een of andere manier heb ik telkens weer nieuwe gelegenheden gekregen.'

Erdurcan gelooft niet dat de Turken die in Nederland wonen, ooit nog teruggaan. 'Ze zijn hier uit vrije wil gekomen, niemand heeft ze gedwongen en er is al helemaal geen sprake van slavernij. Als Turken zich hier niet thuis voelden, waren ze toch al lang weer weg?'

### Niet bang zijn

Wat is het geheim van Emin Erdurcan? 'Mijn geheim? Dat heb ik niet. Ten eerste moet je gewoon niet bang zijn om dingen te doen en ten tweede moet je je openstellen. Elk land, elk gebied heeft je wel iets te bieden. Zo leer je ook je eigen waarden en normen te toetsen: zijn ze universeel of misschien streekgebonden? Ik wilde van alles proeven. Voordat ik met pensioen ga, wil ik nog graag een groot project meemaken. Bijvoorbeeld leiding geven aan een project met een investering boven de honderd miljoen gulden. Er zijn al gesprekken in die richting gaande, dus ik heb goede hoop dat zo'n superproject wel zal lukken!'

**'Mijn geheim? Dat heb ik niet. Ten eerste moet je gewoon niet bang zijn om dingen te doen en ten tweede moet je je openstellen. Elk land, elk gebied heeft je wel iets te bieden.'**

Erdurcan is gek op Nederland. Hij vindt het leuk dat Nederland, terwijl het eigenlijk een heel klein land is, zoveel diversiteit kent en er zoveel mensen zijn met een verre horizon. Erdurcan: 'De steden zijn heel verschillend, de mensen en talen zijn ook weer heel anders...Ik vind het een mooie mix, Turk zijn in Nederland. Maar ik heb niet alles in mijn eentje gedaan,